

Kamuoyuna duyuru

11-14 Nisan 2013 tarihleri arasında Diyarbakır'da, uluslararası koruma uzmanlarının, Dicle Üniversitesi'nin, ICOMOS Türkiye'nin ve Diyarbakır kamu kuruluşları ve mensuplarının katılımıyla gerçekleştirilen DİYARBAKIR KALESİ ve TARİHİ ŞEHİRİ toplantısının sonucunda,

1. Diyarbakır valiliğinin ve Diyarbakır Büyük Şehir Belediyesinin tarihi kenti eski güzelliğine kavuşturmak için gösterdiği büyük çaba, ayrılan kaynaklar, yapılan araştırma ve belgeleme çalışmaları takdirle karşılanmış; kentin anıtlarının ve dokusunun korunması, uygun olmayan binaların yıkımı konusundaki çalışmaların devamının yararlı olacağı belirtilmiştir.
2. Diyarbakır'ın soyut ve somut kültür mirasını yaşatmak için güçbirliğinin önemine dikkat çekilerek, sivil toplumla birlikte çalışmanın, yapılmak istenenleri halkın her kesimine anlatmanın ve katkılarını almanın; şehirde yaşayanların kültür mirasıyla ilişkisinin güçlendirilmesinin, bilinç artırımının sürdürülebilir bir başarı için önemine dikkat çekilmiştir.
3. Geçmiş çok gerilere giden tarihi kentin dokusu yer yer bütünlüğünü yitirmiş olduğundan, Dünya Mirası dosyasının hazırlanmasında kent dokusunun karakterine ve tarihi anıtlara değinmekle yetinilmesinin uygun olduğuna; başvurunun Diyarbakır surları ve Hevsel Bahçeleri'nin oluşturduğu peyzajla sınırlanmasının doğru olacağı görüşü benimsenmiştir. Surların Hevsel bahçeleri ve Dicle nehri ile birlikte oluşturduğu silüetin ve kültürel peyzajın korunması için gerekli tampon bölgenin tanımlanmasının önemi; Sur içinin korunmasının önemli olduğu ve bunun için ciddi çabalar gerektiği vurgulanmıştır.
4. Günümüzde artan çevre sorunlarına karşı kentsel tarım alanlarının genişletilmesi ve temiz, sağlıklı gıda için tarihi kentin yakınında tarımın teşvik edilmesinin yeşil alanların; yeşil dokunun tarihi sürekliliğinin korunmasını sağlayacağı; bu konuda Ziraat mühendisleri odasının temsilcilerinin katkısının alınmasının yararlı olacağı görüşü belirlemiştir.

5. Dünya Mirası başvurusunda vurgunun surların sıradışı, ünük özellikleri ve Dicle çevresindeki doğal alanın değeri, kentin silüetine etkisi üzerinde olması gerektiği; başvurunun tamamlanması için kuzey Mezopotamya ve Akdeniz çevresindeki kalelerle karşılaştırmalı çalışmalar hazırlanmasının önemi vurgulanmıştır.
6. Dünya Mirası doğal ve kültürel miras öğelerinin, ya da alanlarının sahip olması gereken “Üstün Evrensel Değer”in, Diyarbakır özelinde ne olduğunun, ayrıca, özgünlük, bütünlük ölçütlerinin ne şekilde sağlandığının kağıda dökülmesi ve bu niteliklerin sürdürülebilmesi için gerekli yönetim sisteminin açıklanması gereğine işaret edilmiş; uygulamaların başarısı, üstün nitelikli onarımlar ve özgünlüğün korunması için disiplinlerarası bir danışma kurulunun oluşturulması tavsiye edilmiştir.
7. Kültür mirasının geleceğe aktarılması isteğine koşul olarak geleceğin yetişkinlerin ve çocukların kültür mirası konusunda iyi eğitilmelerine önem verilmelidir.
8. Dünya Mirası olması istenen kültür mirasının ve doğal alanın sürekli bakımının ve korunmasının sağlanması için sorumlu kuruluşların teknik personelinin eğitilmesi, sürekli bakım ekibinin oluşturulması önemlidir. Uygulamalarla ilgili ekibin kapasitesinin artırılması için eğitim verilmesi önerilmiştir.
9. Koruma çalışmalarını desteklemek için daha çok sponsor bulmak konusunda girişimlerde bulunulması; yerel halkı yerinde koruma ilkesinden hareketle, yatırımcıların tarihi evleri onarıp bir süre kullandıktan sonra tekrar asıl sahiplerine iade eden bir turizm uyarlaması sisteminin denenmesi tavsiye edilmiştir.
10. Maket yapılması, halkla, özellikle gençlerle ilişkiler açısından iyi bir başlangıç olarak değerlendirilmiştir. Bu ve benzer yaratıcı araçlar, çözümler için projeler geliştirilmesi teşvik edilmelidir.

Uluslararası uzmanlar ve ICOMOS Türkiye Milli Komitesi yasal düzenlemelerdeki zorlukların aşılabileceğini; tüm paydaşların konuya inanması ve desteklemesinin esas olduğunu; merkezi ve yerel yönetimlerin, paylaşımcı, şeffaf, eylemlerde mutabakat arayan, ilgili tüm kurum ve kuruluşlar arasında eşgüdüm ve işbirliğini sağlayan bir politika gütmeleri gerektiğini bir kez daha vurgulamayı görev saymaktadır.